

ONDŘEJ ŠIMŠA

DIPLOMOVÁ PRÁCE
NOVÁ BUDOVA MUZEA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

HODNOCENÍ VEDOUCÍHO PRÁCE PROF. ING. ARCH. LADISLAVA LÁBUSE

ÚVOD

Zadání nové budovy Muzea hlavního města Prahy na pozemku vedle severojižní magistrály v místě bývalého Nádraží Těšnov se opíralo o konkrétní stavební program poskytnutý vedením Muzea hl. m. Prahy. Zadání se vyznačovalo velikou obtížností nejen díky velikosti a složitosti stavebního programu, ale i díky relaci dimenze požadovaných ploch vůči kapacitě pozemku nebo omezením daným existencí mimoúrovňového tělesa magistrály, zásadně ovlivňující stávající atmosféru a prostředí místa.

Zadání umožňovalo prověřit schopnost diplomantů řešit složitý stavební komplex v exponované, dopravně zatížené poloze a potřebě vypořádat se s kontextem místa degradovaného stavbou SJM. Základním východiskem návrhů byla vazba nové budovy muzea na město a zároveň vazba na magistrálu a míra jejího zapojení do řešení okolí stavby.

Velikost stavebního programu omezovala možnosti urbanisticko-architektonické koncepce řešení. Téměř vylučovala použití volnějších prostorových řešení formou solitérního objektu v „parkově řešeném prostoru“ podél magistrály, jak je tomu u stávající budovy muzea. Většinu studentů vedl rozsah zadaného stavebního programu ke koncepci volně navozující na blokové uspořádání okolní zástavby, větších objemových celků sestávajících z menších elementů.

KONCEPCE

Ondřej Šimsa se rozhodnul stavbu nového muzea v těsném sousedství tělesa magistrály založit na tématu vrstvení a zejména linearitu a dynamiky prostoru, vytvářené zejména magistrálou, ale i dominantními budovami ji lemující v místě předmostí. Vedle tělesa magistrály klade pět lineárně řazených hmotově výrazně oddělených objemů, které vytváří lineární půdorysnou strukturu univerzálně propojitelných pěti konstrukčních traktů. Linearita a paralelnost hmot může vzdáleně odkazovat i na půdorysnou stopu slepého kolejiště bývalého nádraží.

Stavba je formována jako objekt mezi magistrálou a sousedním blokem, který vědomě váže na magistrálu a dělá z ní vážného partnera, či přímo osnovu koncepce řešení muzea i celé lokality. Zvolená koncepce v sobě však má zakódovaný jeden problém, který zřejmě nebylo snadné, a nepodařilo se ho zcela vyřešit. Zdůraznění linearitu spojené se snahou výrazným hmotovým členěním objemů zdrobnit měřítko mohutné stavby, je provázeno a posilováno uplatněním slepých bočních fasád bez oken. Linearita objemů odvozená z konceptu přináší problém potřeby zvládnout řešení velkých ploch bočních fasád. Na rozdíl od centrálně pojatých řešení, kdy jsou i v podélném směru hmoty stavby členěny. Tento problém je částečně řešen formou zkracování délky lineárních objemů směrem k sousednímu bloku na západě. Směrem k magistrále však tento prvek není využit. Pomohl by nejen řešení nejdelší východní fasády, ale i formování a otevřenosti prostoru parteru mezi magistrálou a muzeem.

Objemové řešení však nesleduje podporování solitérnosti muzea mezi blokem a magistrálou, projekt evidentně preferuje posilování vazby na magistrálu a tomu odpovídá formování nejdelší linie podélných objemů u východního traktu. Takové řešení však vyžaduje excelentní zvládnutí kompozice a výrazu bočních fasád nebo hodně odvahy pro obhajobu syrovosti výrazu bočních fasád stavby v tradičním městském prostředí. Důslednost logiky postojů v kombinaci s neústupností citěné slabiny (viz zpráva) v tomto ohledu svědčí konceptu i vnitřním provozům, trochu poznamenala přesvědčivost řešení fasád.

HODNOCENÍ

Osa stavby je tvořena centrální halou ve středním traktu s hlavní vertikální komunikací v její severní partii, umístěné proti vstupu na jižní fasádě. Nejde však o půdorysnou nebo provozní osu. Konstruktivní a dispoziční schéma je čistě plošně strukturální. Využívá klady univerzality a svobody při užívání této struktury ploch a místností, jak pro návštěvníky, tak pro provozovatele. Výstavní prostory nejsou řazeny hierarchicky, s jasně dominantní cestou tam a případně zpět, jak bývá zvykem u tradičních jednotrakových či dvoutrakových dispozic muzeí a galerií. Formování expozic i jejich prohlížení umožňuje variabilitu a svobodný přístup. Není náhodou, že kolébkou strukturálních idejí a projektů jsou „svobodná“ šedesátá léta dvacátého století.

Tyto principy jsou užívány i v současných nejlepších stavbách výstavních prostor, jako Beyeler Foundation Museum v Basileji od Renzo Piana. Půdorysné schéma projektu připomíná a možná přímo vychází z této kultovní stavby. Samotné úspěšné převedení jednopodlažní koncepce, použité v Basileji, do vertikální podoby je známkou schopnosti dosáhnout cíle, odpovídajícího zvolenému záměru.

Zvolený koncept zástavby přináší pozitiva při řešení vlastní stavby i řešení její vazby na okolní parter. Je úspěšně propojen do provozního a dispozičního řešení muzea, které v hlavních funkčních celcích – v expozicích i v prostorech pro veřejnost nebo v zázemí zaměstnanců, poskytuje univerzální využití i členění. Obrovská míra univerzálnosti daná úspěšnou aplikací strukturálního plánu dispozic a prostorů patří k nejvýznamnějším hodnotám projektu, skrytých za vizuálním působením vizualizací či pohledů na stavbu. V přízemí se ve všech částech dispozice projevují výhody dané konceptem centrální haly, kolem níž jsou soustředěny všechny veřejnosti přístupné proozy.

Při hledání východiska z protikladu zadání - potřeby uzavřenosti vnitřních prostor určených expozicím a otevřenosti stavby vůči svému okolí, byla použita kombinace horizontálně, ojediněle vertikálně orientovaných velkých prosklených ploch či většinou vertikálně orientovaných ploch struktur stínících rastrů. Dosažené úrovni zpracování zvoleného konceptu návrhu i jeho úspěšného rozvedení při řešení objemů a dispozic, nedosahuje DP v oblasti řešení zejména bočních fasád. Nebylo snadné nalézt řešení, odpovídající úrovni tvorby dispozic, kde je zřejmě schopnost logického uspořádání markantnější, nad schopností volné tvorby výrazu stavby.

Na fasádách jsou sice použity adekvátní prostředky, jako velké formáty oken a struktur arabesk stínících prvků, nebylo však dosaženo žádoucí otevřenosti a komunikativnosti stavby se svým okolím. Její absence nebyla nahrazena výtvarnou

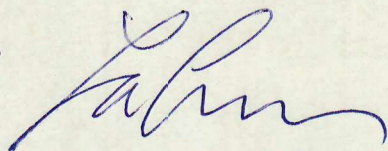
kvalitou či expresivitou řešení fasád, mimo jiné i díky nezohlednění tohoto problému při formování velikosti jejich ploch u krajních traktů. Výsledný dojem svědčí o dominanci logického motivu konceptu i z něj vyvozeného uspořádání půdorysů a objemů, nad výtvarnou motivací formování hmoty fasád a tím i výrazu stavby.

ZÁVĚR

Vzhledem k rozsahu a složitosti zadání, je diplomová práce zpracována v analytické i syntetické návrhové části velmi přesvědčivě, prokazuje schopnost řešit tak komplikované úkoly. Tvůrčí způsob řešení návrhu se nepodařilo komplexně propsat na všech úrovních i do návrhu fasád. Projekt mne přesvědčuje adekvátností řešení i důsledností i opravdovostí sledování zvoleného záměru.

Celkově projekt hodnotím 90 body, v klasifikační stupnici ESTC známkou na pomezí A a B.

Ladislav Lábus

2. 6. 2018